

prima instanță: Judecătoria Comrat (V. Hudoba)

instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (Ș. Starciuc, L. Caraianu, A. Curdov)

ÎNCHEIERE

25 septembrie 2019

mun. Chișinău

Completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iurie Bejenaru
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de Hariton Tudor,
în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de
Hariton Tudor împotriva Primăriei s. Congaz, r. Comrat cu privire la contestarea actului
administrativ,

împotriva deciziei din 29 noiembrie 2018 a Curții de Apel Comrat, prin care a
fost respins apelul declarat de Hariton Tudor, a fost menținută hotărârea din 07 mai
2018 a Judecătoriei Comrat, sediul central și a fost respins recursul depus de Hariton
Tudor și a fost menținută încheierea din 07 mai 2018 a Judecătoriei Comrat

c o n s t a t ă :

La 20 mai 2015 Hariton Tudor a depus cerere de chemare în judecată împotriva
Primăriei s. Congaz, r. Comrat , prin care a solicitat recunoașterea nulității informației
despre membrii gospodăriei, ce se conține în registru de evidență a gospodăriilor la
contul personal nr. 2472 pentru perioada 2002-2006 și certificatului-extras nr. 10111
din 25.05.2004 din cartea de gospodărie la contul personal nr. 2472 cu privire la
apartenența în baza dreptului de proprietate a casei de locuit de pe adresa s. Congaz, str.
Kirov, 54 Elenei Statova eliberate de către Primăria s. Congaz.

În motivarea acțiunii a indicat că din anul 1982 în legătură cu înregistrarea
căsătoriei cu Hristeva Stepanida, are domiciliu în satul Congaz, str. Kirov 54.

Proprietarul de fapt al casei de locuit menționate era Hristev Petru, tatăl soției
sale Hristeva Stepanida. După decesul lui Hristev Petru în anul 1989, în casa menționată
au rămas să locuiască Hariton Tudor, soția Hristeva Stepanida și sora acesteia Statova
Elena.

În componența neschimbată nominalizată – Hariton Tudor, Hristeva Stepanida și
Statova Elena, au domiciliat în perioada 1989 – septembrie 2007. Din luna septembrie
2007, după decesul Stepanidei Hristeva și Elenei Statova, el- Hariton Tudor a rămas să
locuiască în imobil până în prezent. Dreptul de proprietate asupra acestei locuințe nu a
fost înregistrat până în 2004.

Reieșind din componența numerică indicată a membrilor fostei gospodării de colhoz din anul 2004, asupra bunului imobil indicat urma să fie înregistrat dreptul de proprietate comună în devălmășie care aparțin tuturor membrilor fostei gospodării de colhoz - Hristeva Stepanida, Statova Elena și Hariton Tudor.

Însă, în rezultatul acțiunilor ilegale ale Primăriei s. Congaz și ducerii incorecte a Registrului de evidență a gospodăriilor de către Primăria s. Congaz, Hariton Tudor și Hristeva Stepanida au fost excluși din numărul proprietarilor comuni în devălmășie asupra bunurilor imobile și totodată lipsiți de dreptul de proprietate care le aparțin conform legii, dreptul de proprietate asupra imobilului fiind înregistrat după Statova Elena.

Reieșind din informațiile existente în documentele Primăriei s. Congaz rezultă o eroare în întocmirea și completarea registrului de evidență a gospodăriilor populației de pe str. Kirov 54, s. Congaz, în rezultatul cărui fapt pe adresa indicată au fost deschise concomitent două conturi personale pe numele a diferitor proprietari cu atribuire a două numere (54 și 54 a), deși pe această adresă se află o unitate imobiliară și un singur teren. Astfel, informațiile din registrul de evidență a gospodăriilor populației pe contul personal nr. 2472 pentru perioada anilor 2002-2006 de pe adresa s. Congaz, str. Kirov 54, și prin urmare și din certificatul-extras nr. 10111 eliberat de Primăria s. Congaz la 25.05.2004 conține date eronate în privința membrilor gospodăriei (membrilor fostei gospodării de colhoz) și în cele din urmă date eronate privind apartenența în baza dreptului de proprietate a casei de locuit Elenei Statova.

Prin încheierea din 07 mai 2018 a Judecătoriei Comrat a fost încetată procedura în partea cerinței privind recunoașterea nulității certificatului-extras din Registrul de evidență a gospodăriilor populației nr. 10111 din 25.05.2004.

Prin hotărârea din 07 mai 2018 a Judecătoriei Comrat acțiunea a fost respinsă.

La 14 mai 2018 Hariton Tudor a declarat apel împotriva hotărârii din 07 mai 2018 a Judecătoriei Comrat, solicitând casarea acesteia și emitere unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

La 15 mai 2018 Hariton Tudor a depus recurs împotriva încheierii din 07 mai 2018 a Judecătoriei Comrat.

Prin decizia din 29 noiembrie 2018 a Curții de Apel Comrat a fost respins apelul declarat de Hariton Tudor și a fost menținută hotărârea din 07 mai 2018 a Judecătoriei Comrat, sediul central; a fost respins recursul depus de Hariton Tudor și a fost menținută încheierea din 07 mai 2018 a Judecătoriei Comrat.

Instanța de apel a considerat corectă concluzia primei instanțe de a înceta procedura în partea cerinței privind recunoașterea nulității certificatului-extras nr. 10111 din 25.05.2004, dat fiind faptul că există o hotărâre irevocabilă a instanței de judecată într-un litigiu între aceleași părți, cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri.

Respingând apelul declarat împotriva hotărârii din 07 mai 2018 a Judecătoriei Comrat, sediul central, instanța de apel a menționat că în cadrul examinării cauzei apelantul nu a prezentat probe convingătoare și suficiente pentru a declara nevalabile informațiile privind membrii gospodăriei (membrii fostei gospodării de colhoz) ce se conțin în registrul de evidență a gospodăriilor populației pe contul personal nr. 2472 pentru perioada anilor 2002-2006.

La 04 februarie 2019 Hariton Tudor a depus recurs împotriva deciziei din 29 noiembrie 2018 a Curții de Apel Comrat, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele pricinii și aplicând eronat normele de drept material.

Examinând admisibilitatea recursului, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contenciosul administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

După cum rezultă din speță litigiul a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din data de 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din data de 10 februarie 2000.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contenciosul administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 195 Cod administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169–171.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul denotă că Curtea de Apel Comrat a expediat în adresa recurentului copia deciziei integrale. Conform avizului de recepție Hariton Tudor a recepționat copia deciziei instanței de apel la data de 02 ianuarie 2019. Prin urmare, recursul depus la data de 04 februarie 2019 este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2, 3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în

recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând temeiurile recursului, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contenciosul administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2,3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contenciosul administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Hariton Tudor nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul depus se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contenciosul administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contenciosul administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art.270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contenciosul administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Hariton Tudor nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2,3,4) al Codului de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 193, 195, 230, 258 alin. (3) ale Codului administrativ și art. 433 lit. a) al Cod de procedură civilă, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contenciosul administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Hariton Tudor se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Iurie Bejenaru

Judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh